

European Disability Forum Members' Mailing

GALVENĀ KAMPAŅA

“KUSTĪBU BRĪVĪBA” – 2011. GADA GALVENĀ KAMPAŅA

- KAMPANAS GALVENIE MĒRKI:

- Panākt, lai tiktu ieviesta **Eiropas Mobilitātes karte**, balstoties uz savstarpēju nacionālo invaliditātes karšu atzīšanu;
- Panākt, lai tiktu pieņemts vērienīgs un juridiski saistošs **Eiropas pieejamības likums** par preču un pakalpojumu kā arī radītās vides pieejamību;
- Izstrādāt **ziņojumu par to, kā “Kustību brīvība” ietekmē cilvēkus ar invaliditāti**, un par šķēršļiem, kas traucē izmantot šīs ES līgumos paredzētās pamattiesības.

- KUSTĪBU BRĪVĪBAS KONCEPCIJA:

Eiropas Savienības **iekšējais tirgus** tiecas pēc brīvas personu, preču, pakalpojumu un kapitāla aprites (ES **četras pamatbrīvības**) Eiropas Savienības dalībvalstīs. Būtiska loma EDF kampaņā par kustību brīvību ir trim brīvībām: personu, preču un pakalpojumu aprites brīvībai.

Brīva personu kustība nozīmē to, ka ES pilsoņiem ir tiesības brīvi pārvietoties ES dalībvalstu ietvaros. Šo sfēru regulējošās ES likumdošanas pamatā ir ideja, ka pret pilsoņiem no citām dalībvalstīm jāizturas tāpat kā pret vietējiem iedzīvotājiem – viņus nedrīkst diskriminēt.

Brīva pakalpojumu un uzņēmējdarbības aprīte ļauj pašnodarbinātiem pilsoņiem pārvietoties dalībvalstu ietvaros, nodrošinot īslaicīgu vai pastāvīgu pakalpojumu saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem, kas attiecas uz tās valsts iedzīvotājiem, kur viņi ieradušies.

Brīva preču aprīte pamatā nozīmē to, ka jānodrošina priekšnosacījumi, kas precēm ļauj brīvi cirkulēt ES iekšējā tirgus ietvaros. Praktiski šī aprīte var tikt īstenota divējādi: ES valstis var pieņemt kopīgus noteikumus (harmonizācijas metode), vai arī tās var sekot savstarpējās atzīšanas principam tur, kur kopīgi noteikumi nav ieviesti.

- KAMPANAS PIRMĀ DALĀ:
 - **Situācijas izpēte**, kurai būs izšķiroša nozīme, lai mēs varētu šo kampaņu īstenot efektīvi un mērķtiecīgi.
 - **Tiks izstrādāta “Eiropas Invaliditātes likuma ēna”**, un tas būs mūsu spēcīgākais instruments, lai panāktu galīgā likuma pieņemšanu. Eiropas Komisija apsver iespēju šādu likumu ierosināt 2012. gadā, bet drīz tiks uzsākti sagatavošanās darbi.
 - **Tiks izstrādāts arī nostājas dokuments** attiecībā uz Eiropas Mobilitātes karti.

Contact: Maria Nyman | maria.nyman@edf-feph.org | +32 2 286 51 84

AICINĀJUMS RĪKOTIES

Sabiedriskā apspriešana. Zaļā grāmata par ES publiskā iepirkuma politikas modernizēšanu – virzība uz efektīvāku Eiropas iepirkuma tirgu

Stimulēt jauninājumus sociālajā integrācijā – tas ir mērķis, uz ko šodien tiecas Eiropas Savienība, sastopoties ar daudzām grūtībām, kam par iemeslu ir ekonomiskā un finansu krīze, demogrāfiskās izmaiņas, nabadzība un sociālā atstumtība. Lai risinātu šīs problēmas, Eiropas Komisija pārskata nozīmīgākos noteikumus un procedūras, lai nodrošinātu visefektīvāko valsts finansiālo līdzekļu izmantošanu un modernizētu sistēmu. Viens šīs revīzijas piemērs ir **zaļā grāmata par ES publiskā iepirkuma politikas modernizēšanu** un ar to saistītā sabiedriskā apspriešana.

Publiskā iepirkuma procedūras lielākajā daļā ES dalībvalstu ir galvenie kanāli, kas nodrošina svarīgus pakalpojumus, kas ietekmē mūsu ikdienu. Valsts iestādes vienojas ar ārējo pakalpojumu sniedzējiem, un, to darot, ir svarīgi, lai pati atlases procedūra būtu pieejama un atlases kritēriji ietvertu kvalitāti, cieņu pret pamattiesībām un sociālo integrāciju, vienlīdzīgu iespēju sekmēšanu un **“pieejamību un dizainu visiem”**. Kā jau minēts ES Direktīvā 204/18/EC, piedāvājumiem jāietver tehniskās specifikācijas, kas attiecas uz dizaina visiem prasībām un pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti.

Saskaņā ar ANO Konvencijas par cilvēku ar invaliditāti tiesībām 4. punktu šī apspriede dod cilvēkiem ar invaliditāti **iespēju iesaistīties un veidot to politiku**, kas tiešā veidā ietekmēs gan valsts, gan viņu personīgo dzīvi.

Apspriešanas un tās apjoma kopsavilkums ir pievienots zemāk dotajam dokumentam kā Pielikums I. Tajā jūs varat atrast arī jautājumus, kas veltīti pieejamībai kā tehniskai specifikācijai un invaliditātei kā pretdiskriminācijas pasākumu veikšanas jomai.

Contact EDF: Simona Giarratano | simona.giarratano@edf-feph.org | + 32 2 2 503 1227

LŪGUMS NO JAPĀNAS FORUMA CIVĒKIEM AR INVALIDITĀTI

Kā jūs visi zināt, nelaimes, kas piemeklējušas Japānu, ir kaut kas tāds, ko mēs varam tikai iztēloties. EDF ir saņēmis lūgumu un aicinājumu palīdzēt un izplatīt zemāk sniegto informāciju.

PALĪDZĒSIM CIVĒKIEM AR INVALIDITĀTI KATASTROFAS PIEMEKLĒTAJOS APGABALOS

“Japānas Forums cilvēkiem ar invaliditāti (JDF) augstu vērtējam jūsu lielos pūliņus, sekmējot invaliditātes politiku. Pašreiz daudzi cilvēki ar invaliditāti ir nonākuši lielās grūtībās, ko izraisījusi zemestrīce Tohoku reģionā. No agrākajās zemestrīcēs gūtās pieredzes mēs zinām, ka cilvēki ar invaliditāti, kas dzīvo nelaimes skartajās teritorijās, piedzīvo lielas grūtības. Viņiem ir nepieciešama īpaša un steidzama palīdzība un pajumte. Šajā sakarā JDF lūdz steidzami sniegt šādu palīdzību:

1. Lūdzam nekavējoties ar vietējo pašvaldību un invalīdu organizāciju starpniecību **pārbaudīt, kāda ir situācija cilvēkiem ar invaliditāti nelaimes skartajos apvidos.**
2. Visām apraides un plašsaziņas līdzekļu industrijām, ieskaitot privātās, lūdzam **nodrošināt informācijas pieejamību** (zīmju valodā, ar uzrakstiem, sniedzot paskaidrojumus u.c.) ārkārtas paziņojumiem, informācijai par evakuāciju un preses konferencēm. Lūdzu, gādājiēt par to, lai informācija būtu viegli saprotama!
3. Lūdzam nodrošināt **elektroenerģijas avotus respiratoriem** un dialīzes iekārtām. Lūdzam nodrošināt nepieciešamo medicīnisko ārstēšanu, kā arī medikamentus, katetrus, stomas iekārtas, skābekļa pudeles un citas iekārtas/ierīces.
4. **Patversmēs** lūdzam nodrošināt šādu pielāgotību:
 - Fizisku pieejamību personām ar fiziska rakstura invaliditāti (to skaitā rampas un mazgāšanās telpas, kur var iebraukt ar ratiņkrēslu)
 - Informācijas pieejamību personām ar sensoro invaliditāti (to skaitā zīmju valodā, ar uzrakstiem un audio informāciju)
 - Informāciju viegli saprotamā valodā personām ar intelektuālās attīstības problēmām
 - Palīdzību, nodrošinot medicīnisko aprūpi, medikamentus un iekārtas/ierīces.

Un nepieciešamo sadzīves apstākļu nodrošinājumu, ieskaitot vietu, kur būtu iespējams atpūsties tie, kam tas nepieciešams, to skaitā cilvēkiem ar psihiskās veselības traucējumiem, attīstības invaliditāti un hroniskām saslimšanām. Piedevām lūdzam atvest materiālus un nodrošināt

palīdzību labklājības centriem un citām privātajām patversmēm, kas paredzētas cilvēkiem ar invaliditāti.

5. Lūdzam **nodrošināt personālos asistentus, kas varētu palīdzēt cilvēkiem ar invaliditāti** (to skaitā tiem, kas evakuēti no nelaiemes skartajām teritorijām). Un, lūdzu, nodrošiniet cilvēkiem ar invaliditāti nepieciešamos sadzīves apstākļus, tai skaitā transportlīdzekļus, degvielu un citas vajadzīgas iekārtas, lai nodrošinātu cilvēku ar invaliditāti sadzīvi un pārvietošanās iespējas.

6. **Atvaseļošanās procesā** lūdzam nodrošināt īpašu palīdzību, ieskaitot papildu budžeta piešķiršanu, lai atjaunotu institūcijas cilvēkiem ar invaliditāti, darba aģentūras un dzīvokļu apgādi. Un lūdzam nodrošināt mājokļus cilvēkiem ar invaliditāti, kā arī sabiedrisko ēku pieejamību.

Katasrofu skartajos apgabalos liela problēma ir degvielas un elektrības trūkums. Personālie asistenti nevar nokļūt līdz klienta mājām. Respiratoru lietotājiem ir problēmas ar elektroenerģiju. Pat ja viņiem ir ģeneratori, ir grūti izmantot portatīvos ģeneratorus, jo trūkst degvielas. Nepietiek arī pārtikas.

FINANSIĀLAIS ATBALSTS

Savu kolēģu vārdā izsaku sirsnīgu pateicību par rūpju un līdzjūtības apliecinājumiem, ko saņemam no visas pasaules. 11. martā Japānas ziemeļaustrumu daļu satricināja nepieredzēti spēcīga zemestrīce – 9 balles pēc Rihtera skalas -, izraisot desmitiem tūkstošu cēloņsakarību. No šīs nelaiemes ļoti cieš simtiem cilvēku ar invaliditāti.

Cilvēku ar invaliditāti organizācijas (DPOs) Japānā nekavējoties izveidoja dabas katastrofu seku likvidēšanas pārvaldi pie Japānas Padomes Neatkarīgās dzīves centriem (JIL) un iecēla mani par tās direktoru. Pārvalde sāka darbu 15. martā sadarbībā ar Japānas Cilvēku ar invaliditāti starptautisko apvienību (DPI-Japan) un dažādām cilvēku ar invaliditāti organizācijām visā pasaulē. Pašlaik mēs saņemam daudz ziedojumu no draugiem ar invaliditāti visā pasaulē. Lūdzu, sūtiet savus ziedojumus uz šo kontu:

Konts bankā: The Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ, Ltd

Swift kods/BIC: BOTKJPJT Blanch: Kanda Blanch

Saņēmēja konta numurs: Account No.331-1187475

Saņēmēja nosaukums: DPI-Japan

Ar cieņu,

Shoji Nakanishi, "Dabas katastrofu seku likvidēšanas pārvaldes cilvēkiem ar invaliditāti, kas cietuši Tohoku-Kanto lielajā zemestrīcē" direktors.

Contact: Saowalak Thongkuay | saowalak@dpiap.org
Regional Development Officer
Disabled Peoples' International Asia-Pacific Region (DPI/AP)

EIROPA

EIROPAS PADOMES CILVĒKTIESĪBU KOMISĀRS ATBILD UZ EDF VĒSTULI SAKARĀ AR VENĒCIJAS KOMISIJU

Saskaņā ar novembrī pieņemto valdes lēmumu EDF uzrakstīja Eiropas Komisijas Civiltiesību komisāram Tomasam Hamarbergam, paužot savas bažas par **skaidrojošo deklarāciju *Labās prakses kodam vēlēšanu jautājumos Par cilvēku ar invaliditāti piedalīšanos vēlēšanās***, ko 2010. gada oktobrī pieņēma Venēcijas Komisija. Šajā deklarācijā atzīts par pieļaujamu ierobežot cilvēku ar invaliditāti tiesības balsot, pamatojoties uz individuālu tiesas lēmumu "**par pierādītu garīgo invaliditāti**". EDF atgādināja komisāram, ka šāda interpretācija ir pretrunā pamattiesībām, ko aizstāv ANO Konvencija par cilvēku ar invaliditāti tiesībām, un aicināja viņu rīkoties, lai šo jautājumu atrisinātu. Līdzīga satura vēstules Eiropas Padomei nosūtīja arī citi aktīvistu, to starpā Cilvēku ar invaliditāti starptautiskā alianse un Garīgi slimo cilvēku interešu aizstāvības centrs (MDAC).

2011. gada 18. janvārī **Cilvēktiesību komisāra birojs nosūtīja EDF atbildi** (EDF to saņēma marta vidū), kurā teikts:

"Par cilvēku ar invaliditāti tiesībām balsot vai kandidēt vēlēšanās komisārs savu viedokli paudis ziņojumā "Cilvēktiesības un invaliditāte: cilvēktiesības visiem", kas publicēts 2008. gadā. Ziņojumā norādīts uz ANO *Konvencijas par cilvēku ar invaliditāti tiesībām* noteikumiem, kas prasa, lai dalībvalstis garantētu cilvēkiem ar invaliditāti iespējas piedalīties sabiedriskajā dzīvē, balsot un tikt ievēlētiem.

Arī mēs esam informēti par faktu, ka Eiropas Komisijas Ekspertu padome jautājumos par cilvēku ar invaliditāti piedalīšanos politiskajā un sabiedrības dzīvē (CAHPAH-PPL), kurā EDF piedalās kā novērotājs, ir pieņēmusi atzinumu par šo konkrēto jautājumu. Šis atzinums ir iesniegts Venēcijas Komisijai. Komisāra birojs turpinās rūpīgi sekot līdzi turpmākajiem notikumiem saistībā ar šo jautājumu."

Bez tam, 22. martā komisārs Hamarbergs savā mājas lapā publicējis jaunu komentāru par cilvēktiesībām ar virsrakstu *Cilvēkiem ar invaliditāti nedrīkst liegt tiesības balsot.*

Contact: Janina Arsenjeva | janina.arsenjeva@edf-fepf.org | +32 2 282 46 02

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME PIENĒMUSI DIREKTĪVU PAR PĀRROBEŽU VESELĪBAS APRŪPI

Šai direktīvai ir ļoti liela nozīme, jo tajā atzītas pacientu tiesības uz **pārrobežu veselības aprūpi**. Eiropas Padome apstiprināja Eiropas Parlamenta direktīvas projektu, kura *“mērķis ir sekmēt pieejamību drošai un augstas kvalitātes pārrobežu veselības aprūpei un veicināt dalībvalstu sadarbību veselības aprūpē”*, un visbeidzot to akceptēja. Tas ir ilga likumdošanas procesa rezultāts, tā kā sākotnējo likumdošanas dokumentu Komisija ierosināja 2008. gada jūlijā, un šis ierosinājums tika apspriests visās ES institūcijās. 2010. gada decembrī otrajā lasījumā beidzot tika panākts kompromiss starp Beļģijas prezidentūru un Eiropas Parlamenta pārstāvjiem.

Nupat pieņemtajā direktīvā skaidrotas to pacientu tiesības, kuriem nepieciešama veselības aprūpe citā dalībvalstī, un tā papildina **pacientu tiesības**, kas atzītas Regulā 883/04 (Sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšana).

Direktīvā ir ietverti daži noteikumi par pacientu ar invaliditāti tiesībām, to starpā sekojošie:

- Ārstējošajai dalībvalstij, kurā pacients ir saņēmis veselības aprūpi, ir **jāatlīdzina veselības aprūpes izdevumi**, ko būtu uzņēmusies piederības dalībvalsts, tieši atlīdzinot pacientam viņa izdevumus vai samaksājot veselības aprūpes sniedzējam. Tās [piederības dalībvalstis] var nolemt atlīdzināt (pat tādā gadījumā, ja šīs izmaksas veselības aprūpes sniegšanas gadījumā viņu teritorijā netiek atlīdzinātas) *“citas saistītās izmaksas, piemēram, uzturēšanās un ceļa izdevumus vai citus papildu izdevumus, kas, saņemot pārrobežu veselības aprūpi (...) var rasties cilvēkam ar invaliditāti, saskaņā ar valsts likumdošanu un ar nosacījumu, ka ir pietiekams daudzums dokumentu, kas nosaka šīs izmaksas”*. (Direktīvas 7, 4 §3 pants).
- Dalībvalstīm ir pienākums **izveidot valsts kontaktpunktus, kam jāinformē pacienti par viņu tiesībām**, kā arī par pārrobežu veselības aprūpes saņemšanas praktiskajiem aspektiem. Pacientiem pēc viņu pieprasījuma ir jānodrošina izsmeļoša informācija un norādījumi par slimnīcu pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti, kā to nosaka Direktīvas 4, 2 (a) punkts. Bez tam, valsts kontaktpunktu sniegtajai informācijai jābūt viegli pieejamai un pieejamai caur elektroniskajiem saziņas līdzekļiem cilvēkiem ar invaliditāti piemērotā formātā (Direktīvas 6, 5 punkts).
- Piederības dalībvalsts tomēr var atteikties piešķirt iepriekšēju atļauju veselības aprūpei, ar stingru nosacījumu, ka tas nedrīkst būt **patvaļīgs diskriminācijas līdzeklis vai nepamatots šķērslis** pacientu tiesībām brīvi pārvietoties. Tā nedrīkst atteikties piešķirt iepriekšēju atļauju, ja pacients ir tiesīgs saņemt veselības aprūpi saskaņā ar 7. pantu un, “kad nepieciešamo veselības aprūpi nav iespējams sniegt piederības valsts teritorijā un termiņos, kas ir medicīniski pamatoti, balstoties uz (...) pacienta invaliditātes raksturu (kā vienu no vēl citiem pamatojumiem) laikā, kad atļaujas pieprasījums ticis iesniegts vai atjaunots”.

- Komisija atbalstīs dalībvalstis to centienos izveidot Eiropas uzziņu **tīklus starp veselības aprūpes sniedzējiem un ekspertu centriem** tajās dalībvalstīs, kuras cenšas realizēt Eiropas sadarbības potenciālu un uzlabot veselības aprūpes pakalpojumus un ekspertīzi savā valstī (Direktīvas 12, 2 pantā minēto mērķu saraksts). Dalībvalstis tiek mudinātas sekmēt šo tīklu izveidošanu, piesaistot atbilstošus veselības aprūpes sniedzējus un ekspertu centrus, nodrošinot tos ar informāciju visā valsts teritorijā un veicinot to līdzdalību šais tīklos.
- Tā kā dalībvalstīm kopš Direktīvas stāšanās spēkā būs **30 mēneši laika**, lai iestrādātu Direktīvu valsts likumdošanā, **EDF biedriem vajadzēs sekot līdz šim īstenošanas procesam, lai pārliecinātos, ka jaunā likumdošana ņem vērā viņu kā pacientu tiesības saņemt pārrobežu veselības aprūpi.**

Komisijai palīdzēs komiteja, kas sastāvēs no dalībvalstu pārstāvjiem, un to vadīs komisijas pārstāvis, kā noteikts Direktīvas 16. pantā. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus (tādus kā pasākumi, kas veicami, lai izslēgtu īpašas medikamentu kategorijas vai medicīniskas ierīces no recepšu atzīšanas saskaņā ar nosacījumiem, vai pieņemt kritēriju un nosacījumu sarakstu, kas jāievēro Eiropas references tīkliem un kas tiek prasīts no veselības aprūpes sniedzējiem, kas vēlas pievienoties Eiropas references tīklam) piecus gadus no Direktīvas spēkā stāšanās brīža, un sešus mēnešus pirms šī perioda beigšanās tai jāiesniedz ziņojums, kā to paredz Direktīvas 17. pants.

Lai pārliecinātos, ka Direktīvas mērķi dalībvalstīs tiek sasniegti, 54 mēnešus pēc Direktīvas stāšanās spēkā Komisija iesniegs ziņojumu Eiropas Parlamentam un Eiropas Padomei (Direktīvas 20 pants). Pēc tam tai vajadzēs iesniegs ziņojumu ik pēc trim gadiem. Lai to izdarītu, Komisijai būs jāizvērtē sistēma un prakse, kas ieviesta dalībvalstīs, no kurām tiek sagaidīts, ka tās sniegs Komisijai savu palīdzību un pieejamu informāciju. **EDF biedri var apsvērt iespēju sazināties ar savas valsts valdību un piedalīties sistēmas un prakses novērtēšanā, lai pārliecinātos, ka tiek ņemtas vērā pacientu ar invaliditāti tiesības.**

[Directive proposed by the European Parliament](#)

Contact: Janina Arsenjeva | janina.arsenjeva@edf-feph.org | +32 2 282 46 02

SEMINĀRS: ES INVALIDITĀTES LIKUMS UN ANO KONVENCIJAS LIKUMS PAR CILVĒKU AR INVALIDITĀTI TIESĪBĀM

Jaunā Eiropas Invaliditātes stratēģija nosaka Eiropas Komisijas darba plānu un prioritātes laika periodam no 2010. līdz 2020. gadam. Tas nodrošinās pieeju ES fondiem, palielinās sabiedrības informētību par invaliditāti un realizēs ES apņemšanos īstenot ANO Konvenciju par cilvēku ar invaliditāti tiesībām, ko Eiropas Kopienas valstis ratificēja 2009. gada 29. novembrī. Konvencija ir nozīmīgs instruments, ar kura palīdzību sekmēt cilvēku ar invaliditāti tiesības. Tā papildina un precizē spēkā esošās saistības, vienā tekstā ietverot visā pasaulē pieņemtās tiesību normas attiecībā uz cilvēku ar invaliditāti tiesībām.

Seminārs tā dalībniekiem piedāvās iespēju izprast galvenos Konvencijā iekļautos principus un koncepcijas. Turklāt seminārā tiks arī analizēti Eiropas likumi, kas attiecībā uz invaliditātes jautājumiem pieņemti tādos sektoros kā nodarbinātība vai publiskais iepirkums un valsts atbalsts.

Gaidāmie notikumi:

- **Seminārs juridiskajā un politiskajā sfērā strādājošajiem**, (Triēra, 2011. gada 23.-24. maijā)

Valodas: prezentācijas - angļiski ar sinhrono tulkojumu franču valodā;
Pasākuma numurs: 111DV67; [Click here for further information and application form](#)

- **Seinārs tiesu varas pārstāvjiem**: galvenā tēma - administratīvie procesi, (Triēra, 2011. gada 20.-21. jūnijā) Valodas: prezentācijas – angļiski ar sinhrono tulkojumu vācu valodā;
Pasākuma numurs: 111DV68; [click here for further information and application form](#)

Dalības nosacījumi:

Maksa: reģistrācijas maksas nav.

Ceļa izdevumi: no ceļa izdevumiem tiks atmaksāti ne vairāk kā 400 eiro (ar noteikumu, ka tiek iesniegtas kvītis par sākotnējām ceļojuma izmaksām, tādām kā aviobiļetes, iekāpšanas karte, vilciena biļete u.c.).

Uzturēšanās izdevumi: Eiropas Juridiskā akadēmija (ERA) tieši segs izdevumus par 2 naktīm viesnīcā, bet tikai ERA ieteiktā viesnīcā. Vietu skaits ir ierobežots, tāpēc tiks veikta dalībnieku atlase.

Contact: Sarah Jung | sjung@era.int | T: +49 (0)651 937 37 34 F: +49 (0)651 937 37 90

EESC ATBALSTA BARROZU STRATĒGIJAS “EIROPA 2020” STIMULĒŠANĀ

Saprātīgu risinājumu pašreizējai krīzei nav iespējams atrast bez dialoga ar sociālajiem partneriem un pilsonisko sabiedrību, - tā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas (EESC) plenārsēdē sacīja Eiropas Komisijas presidents Žozē Manuels Barrozu. EESC locekļi vairākkārt apliecināja savu gatavību palīdzēt panākt veiksmīgu stratēģijas “Eiropa 2020” īstenošanu.

Plenārsēdē, kuru vadīja EESC **prezidents Stefans Nilsons**, Eiropas Komisijas prezidents uzsvēra, cik būtiska nozīme ir EESC aktīvai līdzdalībai “Eiropas semestrī” – jaunā instrumentā, kas izveidots ar mērķi nodrošināt dalībvalstu ekonomikas un budžeta politikas preventīvu pārraudzību. Komisijas Gada izaugsmes pārskatā, kas iesākts pirmajā semestrī, tika doti padomi, kurp vajadzētu virzīt valstu ekonomikas un fiskālo politiku.

Savā jaunajā atzinumā par šo pārskatu EESC izsaka Komisijai skarbus pārmetumus par to, ka ir palaista garām izdevība panākt gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, tā vietā koncentrējoties uz fiskālo konsolidāciju, darba tirgu un pensiju sistēmas reformām. “Komisija acīm redzami

klūdās, krasas fiskālās konsolidācijas veicot kā izaugsmes priekšnoteikumu. Uzsvāru vajadzētu likt uz izaugsmes virzītājspēku, jo tikai viņi var aktivizēt šo fiskālo konsolidāciju,” sacīja **Maikls Smits** (Lielbritānija, Dažādu interešu grupa), preses sekretārs.

EESC locekļi atzinīgi novērtēja Barrozu uzsvāru uz sociālo dialogu un pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanu kā veidu mazināt stratēģijas “Eiropa 2020” likumības deficīta risku. Savos izteikumos EESC grupu prezidenti aicināja īstenot vērienīgu un aktīvu politiku. “Sociālajam modelim, kas rada Eiropas pievilcību, ir vajadzīgs stabils finansiālais pamats. Finašu darījumu nodoklis ir ideāls veids, kā finansēt šo modeli,” sacīja Nodarbināto grupas prezidents **Džordžs Deiziss**. Darba devēju grupas prezidents **Henrijs Malosse** uzsvēra, ka ES vajag “pārlicināt uz izstāšanos noskaņoto sabiedrības daļu, skaidri norādot, ko var maksāt nošķiršanās no Eiropas.” **Luka Džahiers**, EESC Dažādu interešu grupas prezidents, pievienojās šim viedoklim un teica, ka “izšķirošās jomās nav iespējams panākt nekādu progresu, ja neiesaistās pilsoniskā sabiedrība”.

EESC vērsa uzmanību uz vienu no galvenajām “Eiropa 2020” iniciatīvām – Inovācijas savienību, kuras mērķis ir veicināt inovācijas kā darba vietu radīšanas līdzekli. EESC mudināja Komisiju novirzīt tās centienus uz to, lai padarītu potenciālo investoru dzīvi vieglāku, samazinot birokrātiju un radot visā Eiropā kopēju pamatnosacījumu sistēmu.

Contact: Barbara Gessler, EESC Press Unit | +32 2 546 8066 | barbara.gessler@eesc.europa.eu

EDF ZIŅAS

EDF TIKĀS AR VĀCIJAS INVALIDITĀTES PADOMI

EDF izpildkomiteja Berlīnē tikās ar Vācijas Invaliditātes padomi. Tā bija laba iespēja pārrunāt ES un Vācijas Konvencijas par cilvēku ar invaliditāti tiesībām ratifikāciju un rīcības plānu, kā arī sadarbību starp EDF un **Vācijas Invaliditātes padomi**. Diskusiju galvenā tēma bija Eiropas invaliditātes kustības pašreizējās prioritātes and veidi, kā Vācijas Invaliditātes padome un EDF varētu viena otru atbalstīt.

ARODBIEDRĪBAS UN INVALIDITĀTES KUSTĪBA IESTĀJAS PAR IEKĻAUŠĀKU DARBA TIRGU. LEJUPIELĀDĒ KOPĒJO DEKLARĀCIJU

Arodbiedrības un Cilvēku ar invaliditāti organizācijas (DPOs) 2011. gada 10. un 11. martā sapulcējās Briselē uz apvienoto konferenci, kamēr notika arī ES Konkurences padomes sanāksme.

Eiropas pilsoņi sastopas ar vairākām problēmām, jo īpaši, kad runa ir par kvalitatīvu nodarbinātību. Organizācijas ir pārliecinātas, ka, lai novērstu to, ka sociālie jautājumi nav saskaņoti ar ekonomiskajiem imperatīviem, nepieciešams izveidot spēcīgu pretestību. Lai sasniegtu izvirzīto mērķi – 75% nodarbinātības līmeni līdz 2020. gadam, ir jāņem vērā arī cilvēki ar invaliditāti, kas pārstāv 15% no strādājošajiem iedzīvotājiem Eiropas Savienībā. Pamatnolīgums attiecībā uz atvērtiem darba tirgiem, ko 2010. gada 25. martā parakstīja Eiropas sociālie partneri, kļuva par galveno instrumentu, ar kura palīdzību sasniegt stratēģijas “Eiropa 2020” mērķus.

- **Autonomais nolīgums: uzņēmējdarbības un cilvēktiesību lieta, lai sekmētu sociālu Eiropu**

Eiropas Arodbiedrību konfederācija (ETUC) un EDF atzīst uzlabojumus, kas sasniegti Eiropas Savienībā pēdējo gadu laikā, tomēr uzsver, ka vēl ir ļoti daudz darba, lai **atvērts un pieejams darba tirgus kļūtu par realitāti**. It īpaši viņi nostājas pret sociālā budžeta samazināšanu, nodarbinātības nestabilitāti un bezdarba pieaugumu, ko pasliktina ekonomiskā un finanšu krīze, sāpīgi skarot visneaizsargātāko sabiedrības daļu, to skaitā cilvēkus ar invaliditāti.

Šo vēstījumu uzsvēra Lázlo Andors, ES Nodarbinātības, sociālo un integrācijas lietu komisārs, kas iesaistījās konferencē. Viņš piebilda, ka ar budžetu saistītajos jautājumos racionāli ir jāiekļauj precīzi formulēta neaizsargātāko grupu aizsardzība un, ka arī Eiropas Sociālais fonds ir spējīgs palīdzēt vairot darba vietu skaitu un uzlabot nodarbinātības dienstu darbu Eiropas dalībvalstīs. Andora kungs uzsvēra, ka, lai pasākumi darba tirgus atvērības uzlabošanai būtu veiksmīgi, ir nepieciešama konstruktīva sadarbība un atklāts dialogs starp visām ieinteresētajām pusēm.

Konferences laikā **komisārs Andors uzsvēra savu apņemšanos panākt, lai cilvēku ar invaliditāti tiesības tiktu ņemtas vērā visos ES stratēģijas “Eiropa 2020” aspektos kā Eiropas, tā atsevišķu valstu līmenī**.

Yannis Vardakastanis, EDF prezidents norādīja, ka *“arodbiedrībām un cilvēku ar invaliditāti organizācijām nepieciešama jauna vienošanās un jaunu alianšu fronte”*,

Sociālie partneri un cilvēku ar invaliditāti organizācijas izteica ierosinājumus attiecībā uz pasākumiem un kopīgām iniciatīvām, kas būtu veicamas, lai padarītu efektīvus ANO Konvencijas par cilvēku ar invaliditāti tiesībām noteikumus, jo īpaši 27. pantu par nodarbinātību, kā arī **pamatnolīgumu par atvērtiem darba tirgiem**.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas prezidents **Stefans Nilsons** atzinīgi novērtēja šo ieceru un apstiprināja savu atbalstu ar šo nodomu saistītajām iniciatīvām.

- **Nākamie soji**

Lai sasniegtu šos kopīgos mērķus, abas organizācijas apņēmas un vienojās, ka ir nepieciešams turpināt dialogu un stiprināt sadarbību, lai *“novērstu to, ka taupības pasākumi turpmāk negatīvi ietekmē cilvēkus ar invaliditāti, kas krīzes laikos ir viena no neaizsargātākajām sabiedrības grupām”*, kā norādīja **Džons Monks**, Eiropas Arodbiedrību konfederācijas sekretārs.

Konferences noslēgumā vienprātīgi tika pieņemta kopēja deklarācija par **“darba un izglītības pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti – tiesībām, kas vēl jāiegūst”**.
Lejupielādējiet kopējo deklarāciju: [EN](#) | [FR](#)

Contact ETUC: Henri Lourdelle | hbourdel@etuc.org
EDF: Simona Giarratano | simona.giarratano@edf-feph.org

EDF PREZENTĒJA KAMPAŅU “1 MILJONU INVALIDITĀTEI”

Eiropas pilsoņu rīcības servisa (ECAS) 17. martā rīkotajā konferencē ar nosaukumu « Gatavojoties Eiropas pilsoņu iniciatīvas uzsākšanai » piedalījās gandrīz 250 interesentu. Šī konference bija pirmā iespēja detalizētāk iepazīties ar **jaunajiem pilsoņu iniciatīvas noteikumiem, kas pieņemti saskaņā ar Ungārijas prezidentūru 2011. gada 16. februārī**.

Lisabonas līgums bija tas, kas aizsāka šo jauno sabiedrības līdzdalības formu Eiropas Savienības politikas veidošanā – Eiropas pilsoņu iniciatīvu (ECI).

ECI dos iespēju vienam miljonam pilsoņu no vismaz ceturtdaļas Eiropas dalībvalstu aicināt Eiropas Komisiju iesniegt priekšlikumus par tiesību aktiem tajās jomās, kurās Eiropas Komisija ir tiesīga to darīt. Pilsoņu iniciatīvas organizētājiem, pilsoņu komitejai, kuras sastāvā ir vismaz 7 dažādu dalībvalstu pārstāvji, gada laikā vajadzēs savākt nepieciešamos atbalsta apliecinājumus. Minimālajam parakstu skaitam no katras dalībvalsts ir jāatbilst no katras dalībvalsts Eiropas Parlamentā ievēlētajam deputātu skaitam, to reizinot ar 750. Atbalsta apliecinājumu skaitam ir jābūt apstiprinātam kompetentās dalībvalstu iestādēs. Pēc tam Komisijai trīs mēnešu laikā vajadzēs pārbaudīt šo iniciatīvu un nolemt, kā rīkoties. Saskaņā ar šo nolikumu pirmo Eiropas pilsoņu iniciatīvu būs iespējams uzsākt tikai no 2012. gada 1. aprīļa.

EDF tikai aicināts iepazīstināt ar savu 9 mēnešus ilgo kampaņu **“1 miljons invaliditātei”**, kas notika 2007. gadā un kuras laikā tika savākti 1 364 984 parakstu, pieprasot visaptverošu direktīvu, lai visos dzīves aspektos tiktu izbeigta diskriminācija pret cilvēkiem ar invaliditāti. EDF aktivitātes izraisīja lielu dalībnieku interesi, un tika uzdoti vairāki jautājumi par to, kas ir mūsu panākumu galvenā atslēga. “Konferencē es jutos lepna par EDF darbību, kas izraisīja lielu atsaucību no dalībnieku puses,” sacīja **Erzsébet Földesi**, kas EDF vārdā veica šo prezentāciju.

Read more in Euractive article
Contact: Erzsébet Földesi, EDF Vice-President | szollosi_foldesi@yahoo.com
www.1million4disability.eu

IRU UN EDF PUBLICĒ IETEIKUMUS TAKSOMETRU VADĪTĀJIEM PUBLISH RECOMMENDATIONS TO TAXI DRIVERS

Starptautiskā Autotransporta apvienība ([IRU](#)) un Eiropas Forums cilvēkiem ar invaliditāti ([EDF](#)) ir apvienojuši spēkus, lai izstrādātu un izplatītu Pieejamības kontroljautājumus ar ieteikumiem, kas palīdzētu taksometru vadītājiem uzlabot pakalpojumu kvalitāti, ko viņi sniedz klientiem ar invaliditātēm un ierobežotām pārvietošanās spējām.

Stig Langvad, EDF izpildvaras loceklis un EDF transporta ekspertu grupas priekšsēdētājs, atzinīgi novērtēja šo auglīgo sadarbību ar IRU. "Transporta personāla informētības līmeņa paaugstināšana ir nozīmīgs līdzeklis, ar kura palīdzību **uzlabot ceļošanas iespējas cilvēkiem ar invaliditāti**, un tas arī ir **visefektīvākais** veids, kā to panākt. Lai tiktu garantētas vienlīdzīgas transporta izmantošanas tiesības cilvēkiem ar invaliditāti un viņu pieaugošās iespējas piedalīties un iekļauties sabiedrības dzīvē, EDF aicina veikt turpmāku taksometra pakalpojumu uzlabošanu, lai panāktu, ka tie kļūst **aižvien pieejamāki**. Eiropā taksometru pakalpojumi ir **vissvarīgākais** līdzeklis, kā nodrošināt steidzami nepieciešamu transportu daudziem cilvēkiem ar invaliditāti vai ierobežotām pārvietošanās spējām."

Pamatojoties uz jau esošajām brīvprātīgajām IRU Pamatnostādnēm, kontroljautājumu sarakstā ir iekļauti **ieteikumi taksometru vadītājiem**, kas piedāvā savus pakalpojumus neredzīgajiem vai vājredzīgajiem, to skaitā klientiem ar suni-pavadoni, vājdzirdīgajiem vai cilvēkiem ar runas traucējumiem un cilvēkiem ar pārvietošanās traucējumiem, to skaitā klientus, kas izmanto ratiņkrēslu vai kuriem ir slēptā invaliditāte.

Hubert Andela, IRU grupas "Taksometri un īrētas atomašīnas ar vadītāju" prezidents secināja: "Taksometru industrija ir gatava uzņemties savu atbildību pret visiem tās klientiem, arī **uzlabojot** cilvēkiem ar invaliditāti un ierobežotām kustību spējām sniegto **pakalpojumu kvalitāti**. Šādi uzlabojumi taksometru industrijai rada arī labu iespēju parādīt politikas veidotājiem, ka mēs atbilstam visiem kritērijiem, lai mūs pilnībā atzītu par neatņemamu sabiedriskās mobilitātes ķēdes posmu un, ka taksometriem vajadzētu veltīt pienācīgu uzmanību drīzumā gaidāmajā "Baltajā grāmatā" par ES transporta politikas nākotni laika periodā no 2010. līdz 2020. gadam."

Download the Taxi Accessibility checklist

Read more on [IRU taxi accessibility policy](#)

Contact: IRU: Juliette Ebélé | +41 22 918 27 07 | press@iru.org

EDF: Aurélien Dayde | + 32 498 56 61 54 | aurelien.dayde@edf-fepf.org

93% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību. Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.

Šis materiāls ir veidots ar Eiropas Savienības Eiropas Sociālā fonda finansiālu atbalstu. Par materiāla saturu atbild biedrība Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija SUSTENTO.

EDF BIEDRU ZIŅAS

KONSTITŪCIJAS NEDĒLĀ TIECIETIES AR SAVIEM EIROPAS PARLAMENTA LOCEKĻIEM MĀJĀS

Četras dienas, no 16. līdz 20. maijam, Eiropas Parlamenta locekļi ir atbrīvoti no sēdēm parlamentā, lai varētu tikt ar vēlētājiem mājās. Kāpēc gan neizmanto šādu iespēju un nezaicināt jūsu vēlēto eiroparlamentārieti uz sapulci, kurā pārrunāt ar invaliditāti saistītos jautājumus? Valstis pārstāvošo Eiropas Parlamenta locekļu saraksts atrodams [šajā saitē](#).

Eiropas Neatkarīgās dzīves organizāciju sadarbības tīkla (ENIL) biedrs **Zviedru Neatkarīgas dzīves kustība** jau ir nosūtījusi ielūgumu Zviedru Eiropas Parlamenta locekļiem, aicinot viņus piedalīties **informatīvā seminārā par Eiropas invaliditātes politikas galvenajiem jautājumiem zviedru skatījumā**. Iespējams, par iedvesmas avotu arī citiem EDF biedriem noderēs viņu **darba kārtība**, kurā iekļautas zemāk dotās tēmas:

- Neatkarīga dzīve: pretsvars medicīniskajam modelim: pašam būt savas dzīves noteicējam;
- Deinstitucionalizācija Eiropā: miljons bērnu un pieaugušo ar invaliditāti visu savu dzīvi pavada valsts sociālās aprūpes iestādēs; ES struktūrfondi ir neproduktīvi;
- Personiskais asistents: unikāla Zviedrijas likumdošana. Kā lai tādu pašu panāk visā Eiropā?
- Izvēlēties, kur dzīvot un ar ko: tiesības, ko nosaka ANO Konvencijas par cilvēku ar invaliditāti tiesībām 19. pants, pieejami dzīvokļi parastajā dzīvojamā fondā; jābūt iespējai pakalpojumu saņemt arī ārpus aprūpes iestāžu sienām;
- Bērniem ir jāaug savās ģimenēs: ģimenēm ir jāpiedāvā tām nepieciešamais atbalsts, īpaši risinājumi vai integrācija?
- Brīva pārvietošanās pa Eiropu: pieejami transporta līdzekļi, tostarp arī lidsabiedrībām ir jāuzņemas atbildība nodrošināt pieejamu pārvietošanos, pārceļoties vai jau dzīvojot citā valstī;
- Tehnisko palīgīdzekļu pieejamība: Tehniskie palīgīdzekļi ir nepieciešami gan darbā, gan atpūtā, katru dienu un īpašos gadījumos.

Daži no Eiropas Parlamenta locekļiem jūt īpašu interesi par invaliditātes jautājumiem, tāpēc ir pievienojušies invaliditātes sadarbības grupai. Var būt noderīgi sazināties ar viņiem sakarā ar šo

Eiropas Parlamenta iniciatīvu. Šeit varat atrast Eiropas Parlamenta [list of members of the Disability Intergroup](#).

Source: ENIL's Newsletter

EIROPAS NEREDZĪGO APVIENĪBA (EBU) PIEDALĪJĀS EIROPAS PARLAMENTA RAKSTISKĀS DEKLARĀCIJAS PAR MARĶĒŠANU BRAILA RAKSTĀ TAPŠANĀ

23. martā Eiropas Parlaments publicēja rakstisku deklarāciju par brīvprātīgu sistēmu rūpniecības ražojumu iepakojuma marķēšanai Braila rakstā. Šo iniciatīvu no **Eiropas Neredzīgo apvienības** puses vada **Rodolfo Cattani un Harry Geyskens**, Beļģijas Neredzīgo un vājredzīgo konfederācijas koordinators.

Text of the declaration

EIROPAS AKADĒMIJAS YUSTE FONDS SĀK "IEKĻAUJOŠĀS ATPŪTAS" PROJEKTU

Eiropas Akadēmijas *Yuste* fonds, EDF asociētais biedrs Spānijā, meklē partnerus: pilsētu domes, sabiedriskos fondus, tirdzniecības kameras, apmācību centrus, universitātes, pētniecības centrus.

Apraksts: Projekts tiks veikts, lai īstenotu valsts iestāžu pasākumus, iekļaujošās atpūtas iniciatīvas, jo īpaši tās, kas attiecas uz brīvā laika pavadīšanas, rekreācijas un tūrisma sektoru. Gala mērķis ir uzlabot sociālo un ekonomisko situāciju un atrast jaunu bagātību avotu projektā iesaistītajiem reģioniem. Ieguvēji būs uzņēmumi, kas piedāvās produktus un pakalpojumus brīvā laika pavadīšanas, rekreācijas un tūrisma sektorā, tādi kā piedzīvojumu un aktīvā tūrisma uzņēmumi, viesnīcas, lauku mājas un citas uzņēmējstruktūras, kas piedāvās atpūtas un rekreācijas aktivitātes.

Šī projekta rezultāti palīdzēs sekmēt visas nozares, darot iesaistītos reģionus par iekļaujošās atpūtas iniciatīvas simbolu, kas nozīmē: brīvā laika pavadīšanas iespējas ikvienam pilsonim (jo īpaši tiem, kam ir kāda invaliditāte), kuriem patiks iekļaujošie produkti un pakalpojumi, ko piedāvās profesionāli atpūtas, rekreācijas un tūrisma uzņēmumi.

Aktivitāšu mērķi:

- Zināšanu/pieredzes apmaiņa;
- Labu piemēru identificēšana un veicināšana;
- Sekmēt aktivitāšu integrāciju saskaņotā uzņēmējdarbības attīstības politikā ;

- Vietējās/reģionālās pilotdarbības;
- Eiropas rezultātu izplatīšana.

Finansēšanas programma: Interreg IV-C Programma – 4. uzsaukums

Paredzamais līdzdalības laiks projektā: 36 mēneši.

Jaunajiem partneriem piejamais finansējums: līdz 150 000 €

Organizācijas, kas ieinteresētas partnerībā, aicinām pieteikties: jmatias@fundacionyuste.org

Contact: José Matias Sanchez Gonzales | jmatias@fundacionyuste.org

“EUROPAS BALSS” RAKSTĪJA PAR EIROPARLAMENTA DEPUTĀTU ADAMU KOSU, UN « INVALIDITĀTES BALSS » INTERVĒJA MARKU VĪTLIJU

“Eiropas balss” rakstu (angļu valodā) varat izlasīt [šeit](#)

Pēc šī raksta “Invaliditātes bals” (Disability Voice) intervēja Marku Vītliju, Eiropas Nedzirdīgo savienības (EUD) izpilddirektoru un EDF biedru.

DV: Eiroparlamenta deputāts Adams Kosa ir invaliditātes sadarbības grupas prezidents. Vai darbs, ko viņš veic nedzirdīgo un vājdzirdīgo cilvēku labā, ir nozīmīgs?

Marks Vītlijs: Jā, jo būdams pirmais Eiropas Parlamenta deputāts, kurš lieto zīmju valodu, viņš padara nedzirdīgo cilvēku kopienu redzamāku Eiropas līmenī. Turklāt, viņš ir pirmais Eiropas Parlamenta invaliditātes sadarbības grupas prezidents, kam ir invaliditāte. Tas piešķir invaliditātes sadarbības grupai lielāku uzticamību un pievērš plašsaziņas līdzekļu uzmanību. Rezultātā tiek panākta ar nedzirdību saistīto problēmu risināšana un uzrādīti tie pieejamības kavēkļi, kas joprojām vēl pastāv gan atsevišķu valstu līmenī, gan arī Parlamentā un citās ES institūcijās. Šeit ir runa arī par zīmju valodas tulkiem, TV subtitriem un neatliekamās palīdzības dienestu pieejamību.

2010. gada novembrī Eiropas Nedzirdīgo savienība (EUD) Eiropas Parlamentā organizēja konferenci “Zīmju valodas likumdošanas īstenošana”. Eiroparlamenta deputāts Adams Kosa bija viens no šī pasākuma vadītājiem un neaizstājams saziņas posms konferences organizēšanā un vadīšanā. Šajā konferencē klausītāji (starp viņiem arī Eiropas Komisijas viceprezidente Vivjena Redinga) tika iepazīstināti ar “Briseles deklarāciju par zīmju valodas lietošanu Eiropas Savienībā”.

DV: Kas ir Briseles deklarācijas mērķis?

Marks Vītlijs: [Briseles deklarācija](#) ir nozīmīgs līdzeklis, ar kura palīdzību sekmēt nedzirdīgo cilvēku tiesības visā Eiropā. To parakstīja Eiropas Parlamenta deputāts Adams Kosa, vairāku Eiropas un starptautisko organizāciju (Eiropas Nedzirdīgo savienības, [Eiropas Zīmju valodas tulku](#)

foruma, Pasaules nedzirdīgo federācijas, un Pasaules zīmju valodas tulku asociācijas) prezidenti, kā arī pārstāvji no visu valstu nedzirdīgo cilvēku asociācijām, kas ir pilntiesīgi EUD biedri. Mērķis ir panākt, lai nedzirdīgo cilvēku balsis tiktu sadzirdētas un ņemtas vērā, izstrādājot jaunus likumus vai veicot labojumus jau esošajos. Mēs ceram, ka tā būs noderīgs instruments, lai panāktu nedzirdīgo cilvēku vienlīdzību ar dzirdīgajiem, jo īpaši valsts līmenī. Viens no galvenajiem mērķiem ir zīmju valodas atzīšana gan ES, gan valstu līmenī, lai nodrošinātu darba, izglītības un pakalpojumu pieejamību.

DV: Kas ir turpmākie pasākumi, ko Eiropas Nedzirdīgo savienība plāno sadarbībā ar Eiropas Parlamenta deputātu Adamu Kosu?

Marks Vītlis: EUD ļoti vēlas turpmākajos gados strādāt kopā ar Eiroparlamenta deputātu. Visnozīmīgākais viņa darba apseks, mūsdiā, ir Eiropas līmenī veicināt izpratni par zīmju valodu un padarīt to "redzamāku". Viņa pozitīvais piemērs mudinās citus nedzirdīgos cilvēkus sekot viņa pēdās. Ilgtermiņā mēs vēlamies panākt, lai valstu zīmju valodas tiktu atzītas gan Eiropas, gan valstu līmenī, un Eiropas Parlamenta deputāts Adams Kosa, būdams zīmju valodas pratējs un nedzirdīgo cilvēku advokāts, ir ļoti svarīgs balsts mūsu lietā.

Contact EDF: Delphine Le Maire | delphine.lemaire@edf-feph.org

PARTNERU ZIŅAS

Jauna dokumentāla filma "Vienlīdzīgas dzīves, atšķirīgas dzīves. Stāsti par personīgajiem asistentiem"

Šī jaunā dokumentālā filma parāda, kā par neatkarīgas dzīves pasaules uzskatu cīnās ASPAYM-Madrīde, vietējā Muguras smadzeņu bojājumu asociācija Madrīdē. Tā **vēsta par trim cilvēkiem ar invaliditāti**, kas atraduši personālos asistentus caur Neatkarīgas dzīves biroju, pirmo tāda veida biroju Spānijā. Pirmo reizi mums ir iespēja dzirdēt, kas sakāms šim jaunajam personāžam – personīgajam asistentam.

Nav šaubu, ka šis ir lielisks piemērs, **kā īstenot ANO Konvencijas par cilvēku ar invaliditāti tiesībām 19. pantu.**

Plašākai pieejamībai tiek piedāvātas šādas versijas: spāņu zīmju valoda, audio apraksts spāņu valodā un subtitri spāņu un angļu valodā. Dokumentālo filmu varat noskatīties zemāk dotajās saitēs.

- [Spanish version](#)

- [English version](#)
- [Spanish sign language version](#)
- [Audio-description version](#)

Contact: Elena Blackwood Alonso | proyectos@aspaymmadrid.org | www.aspaymmadrid.org

PIEVIENOJĒTIES CBM AUSTRĀLIJĀ UZSĀKTAJAM PROJEKTAM

Kristīgā neredzīgo misija Austrālijā (CBM Australia) sadarbībā ar Austrālijas valdības ārvalstu palīdzības programmu AusAid ir uzsākusi inovatīvu projektu "Noslēdz loku", www.endthecycle.org.au. Tas ir izmēģinājuma projekts, kura ietvaros paredzēts izpētīt uz cilvēktiesībām balstītas pieejas piemērošanu sabiedrības informēšanā par invaliditāti un attīstību. Šī metodika ir izstrādāta, lai panāktu augstu cilvēku ar invaliditāti līdzdalības, īpašumtiesību un atbildības pakāpi jaunattīstības valstīs; cilvēki pašu izvēlētā veidā ir līdzdalījuši savus dzīvesstāstus un tiek parādīti un raksturoti tā, kā viņi to vēlas. Paskatieties un pierēģistrējieties!

Contact: Lars Bosselmann | Lars.Bosselmann@cbm.org

Eiropas Brīvprātīgo centra (CEV) simpozijs: "Brīvprātīgo darba nākotne: koncepcijas, tendences, redzējumi" notiks 2011. gada 4. – 6. maijā Tallinā

Brīvprātīgo darbs Eiropā ir bijusi aktuāla tēma pēdējos gados. "Eiropas Brīvprātīgā darba gads 2011" ir skatījums uz pieaugošo sabiedrības apziņu, ka sabiedrību labāku dara aktīvi pilsoņi. Turpmākie mēneši pieredzēs daudzveidīgus projektus, aktivitātes un izpratnes veicināšanas kampaņas, lai arī turpmāk veicinātu, sekmētu un attīstītu brīvprātīgā darba iniciatīvu visā kontinentā un ārpus tā. Šis šķiet īstais brīdis, kad sev pajautāt: "Quo vadis, brīvprātīgais? Kur mēs esam un kur mūsu ceļam jāturpinās? Kas ir pašreizējās mūsu sektora tendences, un kāds ir mūsu nākotnes redzējums?"

Brīvprātīgo darba sektoru raksturo daudzas jaunas funkcijas un jauninājumi līdz ar to, ka mūsu ikdienā aizvien svarīgāka loma ir **jaunajām informācijas tehnoloģijām**; ar pieaugošo starptautisko brīvprātīgo dienestu izvietojumu komercializāciju; ar biznesa pārstāvju parādīšanos brīvprātīgo bezpeļņas pasaulē; ar mainīgajām brīvprātīgo iesaistīšanās sistēmām un ar mūsu sabiedrību, kas piedzīvo **ekonomisko un finansiālo krīzi**, kas var izraisīt vēl nebijušas izmaiņas mūsu sabiedrībā un valsts attieksmē pret pilsoņu bezmaksas ieguldījumu ekonomikā un sabiedrībā. Šie un citi pavērsieni ir rosinājuši mūsu sektoru meklēt atbildes uz tādiem jautājumiem kā: kur ir brīvprātīgā darba robežas? Kas ir tā neaizskaramās pamatkonceptijas un principi, kas mums jāaizstāv? Kādas izdevības un kādus riskus var radīt turpmāka brīvprātīgo darba potenciāla atbrīvošana, lai padarītu mūsu sabiedrību par vietu, kur vēlamies dzīvot? Kā veidot nākotnes brīvprātīgo darbu un kā motivēt brīvprātīgos veidot rītdienas sabiedrību?

Konference centīsies sasniegt šādus mērķus:

- Izveidot pārskatu par **pašreizējām brīvprātīgā darba tendencēm**;
- Sekmēt **debates par pretrunām**, kas izveidojušās laika gaitā;
- **Identificēt brīvprātīgā darba pamatkonceptijas** un neaizskaramās vērtības, kuras mēs stingri ievērojam un gribam nosargāt;
- **Izveidot redzējumu** nākamajām desmitgadēm, kā brīvprātīgie arī turpmāk var kalpot par stūrakmeni visās Eiropas valstīs.

Programmas projektu kā arī reģistrācijas veidlapu varat atrast [on the website](#).

Contact: European Volunteer Centre, Secretariat | communication@cev.be

Cilvēki ar invaliditāti augstākajā izglītībā 2011. gadā

Lietuvas nacionālā Studentu apvienība ([Lithuanian National Union of Students](#)) ir veikusi un iesniegusi pētījumu "Cilvēki ar invaliditāti augstākajā izglītībā 2011. gadā". Dati tika iegūti 35 no 45 Lietuvas privātajām un valsts augstskolām. Studenti ar invaliditāti studē 33 no tām.

Kāds nesen veikts pētījums parādīja, ka šajā akadēmiskajā gadā Lietuvas augstskolās studē 944 studenti ar invaliditāti. Kopš mācību gada, kas sākās 2010. gadā, to skaits ir sarucis līdz 82 studentiem ar invaliditāti.

Pēdējā gada (2010) laikā bija vērojams lēns augstskolās studējošo cilvēku ar invaliditāti skaita pieaugums. Šis gads rāda, ka viņu skaits ne tikai nav palielinājies, bet ir sācis pat samazināties. Šī tendence izraisa jautājumu, kāpēc Lietuvas augstskolas kļuvušas mazāk pievilcīgas cilvēkiem ar invaliditāti.

Kā izteicies Lietuvas studentu apvienības vadītājs un projekta sociālās integrācijas koordinators Vytautas Valentinavičius, šis fakts izraisa arī daudzas šaubas par to, cik lielā mērā augstskolas ir gatavas uzņemt cilvēkus ar invaliditāti un kādas perspektīvas, iespējas un pilnvērtīgu studiju garantijas ir jauniešiem ar invaliditāti.

Augstskolām daudz efektīvāk ir jāizmanto iespējas, ko šajā jomā sniedz Eiropas Savienības struktūrfondi. Šīs iespējas ir jāizmanto, gan radot fiziski pieejamu studiju vidi, gan veicot kompleksas izmaiņas visā mācību procesā kopumā.

Augstskolās studējošie studenti ar invaliditāti skaitļos:

- Visievērojamākais **studentu ar invaliditāti skaita pieaugums** bija vērojams 2007./2008. gadā, kad studentu ar invaliditāti skaits palielinājās par 43 procentiem. Saskaņā ar iepriekšējo pētījumu, 2005./2006. mācību gadā bija 530 studentu ar invaliditāti, 2006./2007. gadā – 640, 2007./2008. gadā – 915, 2008./2009. gadā – 980, 2009./2010. gadā – 1026, un 2010./2011. mācību gadā – 944.

- **Lielākā daļa studentu ar invaliditāti studē Viļņā** – Lietuvas galvaspilsētā un Lietuvas otrā lielākajā pilsētā Kauņā (Vytautas Magnus universitātē (127), Viļņas universitātē (112), Kauņas Tehnoloģijas universitātē (70), Viļņas Koledžā (66), Universitātē (65), Starptautiskajā Tiesību un biznesa skolā (60), Viļņas Pedagoģiskajā universitātē (46))
- Lielākā daļa Lietuvas augstāko **mācību iestāžu ir tikai daļēji pieejamas** studentiem ar invaliditāti.
- Lietuvas studentu apvienības pētījums parādīja, ka vairāk nekā puse (58%) Lietuvas augstāko mācību iestāžu ir tikai daļēji pielāgotas vai nav pieejamas studentiem ar ierobežotām pārvietošanās spējām. Tikai piektā daļa (27%) augstāko mācību iestāžu ir pilnībā pieejamas.
- Pētījumu rezultāti parādīja, ka studentiem, kas studē augstākajās mācību iestādēs, ir **dažādas invailiditātes**: vairāk nekā 50 procentiem studentu ar invaliditāti ir iekšējas problēmas (tādas kā diabēts, sarkanā vilkēde, epilepsija), 20 procentiem ir ierobežotas pārvietošanās spējas, un vairāk kā 15 procentiem ir redzes problēmas.
- Lietuvas nacionālās Studentu apvienības pētījums parādīja, ka vairāk nekā puse (59%) studentu ar invaliditāti **paši maksā pusi vai pilnu studiju maksu**. Pērējo studentu ar invaliditāti studiju maksu sedz valsts.
- Lietuvas nacionālā Studentu apvienība ir pirmā no jauniešu nevalstiskajām organizācijām, kas pievērsusi uzmanību augstskolās studējošo studentu ar invaliditāti tiesībām un apstākļiem Lietuvas augstākajās mācību iestādēs. Šī organizācija ir veikusi vairākus pētījumus, rīkojusi starptautiskas konferences, kā arī projektus par cilvēktiesībām un par atšķirīgo saistībā ar cilvēku ar invaliditāti integrēšanu augstākās izglītības sistēmā.

Contact: Lina Gulbinė | lina@lnf.lt
 Lithuanian Forum of the Disabled
 Gėlių str. 7, Vilnius; LT-01137; Lithuania
 tel./fax +370 5 264 39 85
www.lnf.lt

APVIENOTĀS NĀCIJAS

ANO KONVENCIJAS PAR CILVĒKU AR INVALIDITĀTI TIESĪBĀM STATUSS

Konvenciju ratificējušas 99 valstis, Konvenciju parakstījušas 147 valstis.

Konvencijas **Fakultatīvais protokols**: fakultatīvo protokolu ratificējušas 60 valstis; fakultatīvo protokolu parakstījušas 90 valstis.

Togo ratificēja Konvenciju un fakultatīvo protokolu 1. martā.

Rumānija ratificēja Konvenciju 2011. gada 31. janvārī.

MDAC PIEPRASA, LAI ANO CILVĒKTIESĪBU KOMITEJA PĀRBAUDĪTU, KĀ TIEK IEVĒROTAS CILVĒKU AR INVALIDITĀTI TIESĪBAS SLOVĀKIJĀ

Cilvēku ar garīgajām saslimšanām aizstāvības centrs (**Mental Disability Advocacy Center - MDAC**) tikās ar ANO Cilvēktiesību komiteju, kas ANO galvenajā mītnē Ņujorkā sasauktajā sēdē sprieda par to, kā Slovērijā tiek ievērota Starptautiskā konvencija par pilsoņu un politiskajām tiesībām (ICCPR). MDAC aicināja Komiteju iekļaut ieteikumus par cilvēku ar intelektuālās attīstības traucējumiem un psiho-sociālo invaliditāti tiesībām Slovērijā.

Cilvēki ar intelektuālās attīstības traucējumiem un psiho-sociālo invaliditāti Slovērijā desmitiem gadu ir cietuši no diskriminācijas. Slovērija vēl joprojām pilnībā neizpilda savas saistības saskaņā ar starptautiskajām cilvēktiesību normām, to starpā ICCPR, kas tika pieņemta 1966. gadā un kurā iekļautas virkne galveno pilsoņu un politisko tiesību, kas attiecināmas uz visiem cilvēkiem.

MDAC ir iesniegusi Komitejai "ēnu ziņojumu", paužot tajā savas bažas attiecībā uz ICCPR. **Šajā ēnu ziņojumā Komiteja tiek aicināta sintezēt savā pārbaudē Slovērijas saistības saskaņā ar ANO Konvenciju par cilvēku ar invaliditāti tiesībām**, ko Slovērija ratificēja 2010. gada maijā. Ēnu ziņojumā Komitejai ir sniegta informācija par faktisko un tiesisko situāciju Slovērijā, un tā atšķiras no informācijas, ko savos ziņojumos sniedz valdība. Savā ziņojumā MDAC norāda uz šādiem cilvēktiesību trūkumiem, kas pieļauj diskrimināciju pret cilvēkiem ar invaliditāti:

Jau daudzus gadus ir pastāvējusi situācija, ka **cilvēkiem ar invaliditāti tiek liegtas un ierobežotas viņu tiesībspējas un rīcībspējas, pakļaujot viņus aizbildniecībai**. Cilvēki, kas atrodas aizbildniecībā, nevar brīvi rīkoties visos savas dzīves aspektos, un visus svarīgos lēmumus, tai

skaitā lēmumus par hospitalizāciju un ārstēšanu bez efektīviem aizsardzības pasākumiem pieņem viņu aizbildņi.

Personām, kurām liegta vai ierobežota to juridiskā rīcībspēja, netiek nodrošināta **juridiska kontrole attiecībā uz to, cik likumīga** ir viņu turēšana psihiatriskajās slimnīcās, un to, pamatojoties uz viņu juridisko statusu, var definēt kā diskrimināciju. Likums atļauj medicīniskajam personālam ignorēt viņu piekrišanu vai atteikšanos no ārstēšanās.

Personas, kurām liegta vai ierobežota to juridiskā rīcībspēja, automātiski zaudē vai tiek ierobežotas iespējās baudīt virkni citu tiesību, to skaitā **tiesības balsot vai kandidēt vēlēšanās**, tiesības izlemt, kur dzīvot, un tiesības apprecēties un dibināt ģimeni.

Neraugoties uz starptautisko nosodījumu, vēl joprojām ar likumu ir atļautas krātiņveida gultas, un tās plaši tiek izmantotas veselības aprūpes iestādēs. **Krātiņveida gultas** veido tīklojums, kas metāla rāmī nostiprināts ap gultu, tā neļaujot pacientam piecelties vai atstāt gultu.

Cilvēki ar invaliditāti ir pakļauti diskriminācijai arī viņu **tiesībās uz darbu un izglītību**. Izglītības politika nedod iespēju **bērniem ar intelektuālās attīstības traucējumiem** mācīties iekļaujošā mācību vidē. Pašreizējā vispārējā prakse ir izglītēt šos bērnus nošķirtās speciālajās skolās.

Source: Information Bulletin, Mental Disability Advocacy Center | mdac@mdac.info

Izglītība, kvalitāte, pieejamība un inovācijas ANO Ekonomikas un sociālo lietu departamentā

Izglītība ir būtisks faktors, kas nosaka veiksmes un izaugsmes iespējas dažādos dzīves apsektos. Izglītība sniedz cilvēkiem zināšanas, kas nepieciešamas, lai sasniegtu visus Tūkstošgades attīstības mērķus, un dod iespēju apgūt prasmes, kā palielināt ienākumus, radīt nodarbinātības iespējas, mazināt badu un nabadzību un celt sociālo un ekonomisko attīstību.

Attiecībā uz sievietēm ir pierādīts, ka, radot izglītības iespējas meitenēm un sievietēm, rezultātā tiek gūti lielāki ienākumi, labāka bērnu un ģimenes veselība un zemāka dzimstība.

2000. gadā pasaules līderi pieņēma **Apvienoto Nāciju Tūkstošgades deklarāciju**, kurā otrais Tūkstošgades attīstības mērķis (MDG-2) ir **“panākt universālu pamatizglītības pieejamību”**, kas paredz līdz 2015. gadam nodrošināt bērniem visā pasaulē iespēju apgūt pilnīgu pamatskolas izglītības kursu.

Centienos uzlabot izglītības iespējas, Ekonomikas un sociālo lietu padome (ECOSOC) rīkosies saskaņā ar sešiem **“Izglītība visiem”** mērķiem, ko izvirzījusi ANO Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija (UNESCO). Šie mērķi ir: (1) paplašināt pirmskolas aprūpi un izglītību, (2) nodrošināt bezmaksas un obligāto pamatizglītību visiem, (3) paaugstināt jauniešu un pieaugušo zināšanu un dzīves prasmju līmeni, (4) palielināt pieaugušo lasītprasmes rādītāju par 50 procentiem, (5)

panākt dzimumu vienlīdzību līdz 2005. gadam un dzimumu līdztiesību līdz 2015. gadam, un (6) uzlabot izglītības kvalitāti.

ANO Bērnu fonds (UNICEF) kā prioritāti ir izvirzījis vienādas izglītības iespējas visiem, sieviešu emancipāciju, veicinot meiteņu izglītību un dzimumu līdztiesību, izglītību ārkārtas situāciju apstākļos un pēckrīzes izglītību, agrīnās bērnības attīstību un skolu gatavību un pamata un vidējās izglītības kvalitātes uzlabošanu. Lai sasniegtu šos mērķus, UNICEF ir īstenojis vairākas iniciatīvas, piemēram, atbalstu individuālajai apmācībai, atbalstu skolu kampaņām; bērniem draudzīga skolu vide, skolu gatavība, fundamentālo zināšanu apguve, "mācības plus..." un dzīves prasmēs pamatota izglītība.

Izglītības nozīme

Izglītība nodrošina cilvēkiem ar invaliditāti pieeju līdzekļiem, kas uzlabo cilvēka dzīvi. Kā teikts Tūkstošgades attīstības mērķu 2010. gada ziņojumā, nabadzība un nevienlīdzīgās izglītības iespējas nepazemina augstos dzimstības rādītājus nepilngadīgo meiteņu vidū. Faktiski, nevienlīdzīgas izglītības iespējas apdraud meiteņu un sieviešu veselību un viņu sociālās un ekonomiskās attīstības iespējas.

Ziņojumā norādīts arī uz izglītības veicināto sociālo progresu. Sievietes, kas ieguvušas vidējo izglītību, kontracepcijas līdzekļus lieto četras reizes vairāk nekā sievietes, kurām nav nekādas izglītības. Pie sievietēm nabadzīgākajās mājāsaimniecībās un starp sievietēm bez izglītības pēdējo desmit gadu laikā novērots niecīgs progress.

Bērniem, kas saņēmuši pirmskolas aprūpi un izglītību, ir lielāka iespēja attīstīt pamata kognitīvās un valodas prasmes, un viņi būs sociāli un emocionāli labāk sagatavoti. Piemērota izglītība paplašina jauniešu iespēju loku un palīdz izveidot prasmes, kas nepieciešamas, lai veicinātu ilgtspējīgu ekonomisko attīstību.

Raugoties nākotnē

Ekonomikas un sociālo lietu padomes pastāvīgās sesijas augstā līmeņa tēma šogad ir izglītība. 2011. gada "Ministriju gada pārskata" (AMR) centrālā tēma ir "Ar izglītību saistīto starptautiski saskaņoto mērķu un saistību īstenošana". Tēmas mērķis ir apvienot valdību un pilsonisko sabiedrību, lai novērtētu progresu un izaicinājumus un panāktu Tūkstošgades attīstības mērķu-2 īstenošanu līdz 2015. gadam.

Lai sagatavotu 2011. gada "Ministriju gada pārskatu", ECOSOC rīko pasākumus valsts, reģionālā un globālā līmenī. Pasākumos ietverta arī filantropu sanāksme par "sadarbību ar filantropisko sabiedrību, lai sekmētu izglītību visiem", globālās sagatavošanas sēdes, reģionālās sagatavošanas sēdes Āzijas un Klusā okeāna valstīm, kā arī arābu valstu reģionam, valsts seminārus un divas e-diskusijas.

E-diskusiju tēmas ir "**Radīt nākotni šodienas jauniešiem, uzlabojot izglītības pieejamību**" un "Izglītība mazina plaisu". E-diskusija par plaisas mazināšanu radīs atvērtu, daudzpusīgu

ieinteresēto pušu forumu, kurā skolēniem un pasniedzējiem, politiķiem un speciālistiem būs iespēja diskutēt par izglītību un mācīšanās iespējām visiem. Tāpat forums būs vieta, kur ieinteresētajām pusēm noformulēt konkrētus, reālus priekšlikumus, ko iesniegt izskatīšanai ECOSOC AMR.

E-diskusiju par izglītības pieejamības uzlabošanu sociālajā tīklā Facebook organizē ANO Ekonomikas un sociālo lietu departaments (DESA) un ANO Akadēmiskā ietekme (UNAI). Tās nodoms ir radīt platformu, uz kuras jauniešiem izpaust sevi, mobilizēt valdības un starptautisko sabiedrību, uzskatāmi parādīt saikni starp izglītību un Tūkstošgades attīstības mērķiem, kā arī uzsvērt UNAI un tās dalībinstiūciju lomu.

ECOSOC cer noslēgt šo sesiju ar Ministru deklarāciju par "Ar izglītību saistīto starptautiski saskaņoto mērķu un saistību īstenošanu".

Source: UN DESA News
[More information](#)